

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

35. Tidore arx aedif. Christus annuntiat, Rex Bacian. occiditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

boino Christi Crucem constanter portauerat.] hæc disertè illius socius.

34.
Neophyt. in
persec. con-
stantia.

Potitus arce Babus, Christianos Insulæ totius seruitute damnauit, sed ij fuga vitæ periculum subire, quam seruitute Mahumetanorum, fidei maluere: igitur nocte intempesta in mare sese immittere; nauibus adnatare, Lusitanos & Patres in Amboinum peruecturis, iuuenes, pueri, senes decrepiti, matres ipsæ suspensis de collo infantibus, ab eorum parentum, fratrum maritorum consuetudine libenter exulare, quin vltro etiam mancipare se in seruos Lusitanis, vna professionis Christianæ contenti libertate ac securitate. Adolescens regij sanguinis multorum in Mauro pagorum Dominus, bello captus ab Rege Ternates, viam & ipse ad fugam nactus inops planè nudusque ab omni re ad Patres se recepit: sed inuictæ constantiæ admiratione par nobile coniugum præbuit singularæm. Erant Rodericus, & Cæcilia, Regi Tidoris consobrini, pietate confisi agnati sanguinis, tenui lembo per noctem ad eum transfugerant, aspernatus est illos Saracenus quod essent Christiani, plusque religionis odio tribuit quàm propinquitati: ad Mahometem si redirent, habiturum se illos fratrum loco, & suis ditionibus redditurum, sin autem, sibi res suas haberent: at ij nec spebus nec promissis permoti, steterunt fortiter in Christi obsequio, & necessariis ad vitam, vtcumque fouendam, defecti penitus, cœpere hortulum propriis manibus colere, cuius fructu in diem ægre & misere victitabant sed hoc vno læti quod iis liceret viuere Christianè. Non diu post quam non euicerat ab Rege barbaro fidei sanctitas ignorata, debitam cognatis pietatem, euicit necessitas; tandem enim prospectans longius Ternatensem & Lusitanorum solutum frano, & potentiorem, arma in se versurum, & fore se regno contra illum tuendo imparem, classe properata & valida periit Amboinum, vbi apud Præfectum Regi Lusitanæ iurauit clientelam, rogauitque arcem in sua Tidore ab eo construi.

35.
Tidore arx
ædific. Chri-
stus annun-
tiat, Rex
Bacian. oc-
ciditur.

Tempus ferme sub idem adfuit Baciani Rex Ioannes, summa in Lusitanos fide, rebusque illorum non minus quàm suis sollicitus; ab his tribus aduersus Saracenos initur armorum bellicque societas; sapienter omnino, nisi Tidorensis regnum militibus quos secum duxerat nudatum obiecisset in prædam Babo Molucensi, qui accepto ab suis exploratoribus triumuirum fœdere celeritate summa, tercentum nauigia expedit, quorum partem iubet opportuno loco Regem Tidoris operiri ex Amboino rediturum, & in eum æriter inuehi; partem in regnum Tidoris secum ducit, euersurus illud funditus nisi qui Regem secuti non fuerant agro, & domibus hosti derelictis, montium inaccessa propugnandæ saluti quæsiuissent. Horum inscius Tidorensis ex Amboino recesserat & tempestate disiectis nauibus, septem omni ex classe minora nauigia retinebat; cum iis in classẽ incidens Molucensem, numero ac viribus longè inferior, cedere cogitur, captusque Ternatẽm abducitur, sed ignaua custodum oscitatione, & fida suorum industria cautè vsus, aliquan

aliquanto post in suam Tidorem euasit. Illic autem sui iam sobriini memor Roderici (quem pro Christo egentem dicebamus serendo hortulo quotidianum sibi parasse victum) cataleopium legat ad Amboini Præfectum Lusitanum, suas explicaturum regniue angustias, opemque in hostes petiturum, quàm & accepit celerrimam, gaulum nempe Regium cataphractum, triremem nauisque alias præliares, numerofo armatas militè, centum præsertim Lusitanis, quorum quisque ordines duxerat; soluère cum iis tres de Societate sacerdotes quibus magno Christianorum qui eò confugerant susceptis gaudio, Rex ipse statim ædificari iussit ædem sacram vbi diuina celebrarent, sed fuit Roderici ex eorum aduentu lætitia inexplicabilis, & restitutus ab Rege in fortunam merito suo digniorem, non commisit templum alibi construì præterquam in campo quem voto dudum ad hoc dicauerat siquando in regno Tidoris Lusitani & Christiana lex liberè habitassent. Illic Patres absque vlla mora pulpitem scandere ad enuntiandam Christi legem, confluere ad audiendum primores cum populo; Rex quanquam Maurus, eò suos Calciges ducere, palamque iis exprobrare, quod se tanti momenti doctrinam semper celatum voluissent, quæ poenas reorum in inferis æternas assereret: quos suam quoque ignorationem excusantes percellerat idem cum Rege horror, Patre supplicia illa pro concione describente. Hinc magna conuersionum seges, sed adhuc ambigua, nec sunt ausi Patres Christiana sacra multitudini tantæ prius committere quàm aduersus Mauros Ternatenses præsidium haberet insula, quod tunc fremente furentequæ Molucensi fundatum est, cumque ab se incassum armis terriorari Tidoris Regem animaduerneret; frustra pellici in fœdus contra Lusitanos; frustra generum optari, regni sui parte dimidia in dotem oblata; tacitam rabiem scelestus, perfidia paternæ suppari clam in optimum Regem Baciani effudit, eumque venæno per suos de medio sustulit: occupato deinde regno quoscumque norat de stirpe regia claudendos carcere Ternatem abduxit, ne quis populo vel in regem vel in Ducem legendus superesset cuius auspiciis libertatem ablatam, regemque peremptum vindicarent, sic illa tam florens, & ferax Baciani Regni Ecclesia, P. Ferdinandi potissimum ingens, & latus labor, Mauro-rum tyrannidi tandem succubuit. Et hunc in Molucis exitum nactæ sunt Euangelici præconij alternæ vices, & religionis Christianæ illic Patrum nostrorum opera propagatæ ab anno proximi seculi quinquagesimo altero ad nonum & septuagesimum qui Regnum Tidoris Ecclesiæ adiecit, Bacianum ademit.

